

Onuitputtelijke bronnen van het internet

Schatten delven

door ds. M. Aangeenbrug

Af en toekrijgen we als redactie ook wat tips aangereikt van websites die door anderen interessant worden gevonden. We geven u er wat van door.

Teologia

Inderdaad, theologie zonder h, en dan nog wel met een a. De website www.teologia.nl opgezet met als anti-polemisch doel het christelijk geloof te verdedigen door allerlei wetenschappelijke of zogenaamd exegetische argumenten te bestrijden. Maar ook gewoon een website met interessante artikelen over een veelheid van theologische onderwerpen en vragen. Schijnbare tegenstrijdigheden, moeilijke vragen worden niet uit de weg gegaan.

Enkele voorbeelden. Waarom werd het offer van Abel wel geaccepteerd en zag de Heere het offer van Kaïn niet aan? Ik citeer:

De offers waren in het oude testament een openlijke illustratie van de gebeden die daarbij uitgesproken werden. Met het bloedig offer bood de offeraar zich aan God aan zoals het dode dier op het altaar en beleed daarmee zijn volledige ongeschiktheid om te leven. In zijn overgave begon Gods Geest tot het hart te spreken: 'Het is waar, je bent ongeschikt om te leven. Maar omdat je zo jezelf aan mij geeft, daarom geef Ik mijzelf aan jou. Met mijzelf schenk Ik je mijn leven. Ik maak je geschikt.' Zo klonk door het bloedig offer ook in het oude testament het evangelie: 'Het oude is voorbijgegaan. Zie, het nieuwe is gekomen.' (2 Cor. 5:17) Het verschil met het spijsoffer is duidelijk. Graan symboliseert het leven, resultaat van de oogst. Zelfs als het in de grond gaat en sterft, brengt het weer leven uit zichzelf voort. Met het spijsoffer zei de offeraar: 'Zoals dit graan hier ligt ben ik en ik geef mijn leven aan de Heer.' Dit offer was alleen zinvol wanneer het kwam na het bloedoffer. Maar aan onveranderde mensen die zeggen dat ze leven in zichzelf hebben, heeft God niets.

Kaïn en Abel zullen deze offers gebracht hebben volgens de gewoonte die zij bij hun ouders hadden gezien. Tijdens hun jeugd hebben beide zonen de zegeningen van de offers opgemerkt. Vandaar dat beide ook offerden toen zij op zichzelf kwamen te staan. Echter met dit verschil: Abel, als schaapherder, bracht bloedige offers waardoor een relatie met God tot stand kwam. Kaïn, als landbouwer, bracht spijsoffers waardoor geen relatie met God tot stand kwam. En daarom staat er: '... maar op Kaïn en zijn offer sloeg hij geen acht.'

Als Joab het volk gaat tellen komt hij overeenkomstig 2 Sam 24 of 1 Kron. 21 tot verschillende getallen. De verschillen in aantallen zijn onveranderlijk als een probleem gezien door de uitleggers. Ik citeer:

De verschillen liggen niet in de getallen maar in de gegeven kwalificaties. Als we precies lezen, dan zegt 2 Sam dat er 800.000 krijgslieden (Israël) waren. Er staat (Hebr.) 'isch-chail', wij zouden zeggen 'dapperen' of 'geoeffenden'. Het is hier vertaald met 'krijgslieden'. In 1 Kron gaat het om 1.100.000 man (Israël) zonder de kwalificatie 'chail'. Dat betekent heel eenvoudig dat er ook 300.000 Israëlieten geteld waren die wel een zwaard hadden, maar geen training of gevechtservaring bezaten. Zij konden als een extra mobilisatie opgeroepen worden.

Van de Judeeërs wordt gezegd dat er 500.000 man (2 Sam) waren en dat daarvan 470.000 man (1 Kron) het zwaard voerden. Dat betekent alleen dat er 30.000 waren die geen zwaarden als handwapen droegen maar knotsen of bijlen. Natuurlijk hadden ze allen ook andere wapens bij zich zodat ze ook ingedeeld konden worden als boogschutters, speerwerpers en slingeraars. De door Joab getelde legermacht van Israëlieten en Judeeërs was dus compleet 1.600.000 man.

Een voorzichtige vraag die we niet kunnen ontlopen is: Hoe nauwkeurig zijn de uitleggers? Eerder dan: Hoe nauwkeurig is de bijbel?

Zo kom ik een artikel tegen over de opschriften op het kruis die in de vier verschillende evangeliën net iets anders zijn, over canonproblemen, over de wet, of de zonen van David nu echt priester waren en nog veel meer.

Digitale Bijbels

Aan digitale bijbels zijn we inmiddels wel gewend. Inmiddels zijn er vele vertalingen digitaal beschikbaar en dus ook doorzoekbaar. Velen over de hele wereld hebben zich ingezet om deze vertalingen beschikbaar te hebben. Tot nu toe ging het daarbij altijd om bijbelvertalingen die bruikbaar waren voor de studie. Het zal ons bekend zijn dat we onder ons zo geliefde Statenvertaling absoluut geen letterlijke weergave is van de uitgave uit 1637 of de tweede druk uit 1657.

In 2007 werd een oproep gedaan aan vrijwilligers om zich in te zetten voor het digitaliseren van de uitgaven van de Statenvertaling 1637. Een project dat is opgepakt en inmiddels is aangevuld met andere laatmiddeleeuwse en vroegmoderne bijbelvertalingen waarvan het NBG de afbeeldingen op internet heeft geplaatst. Inmiddels vinden we naast de Statenvertaling de Lutherse bijbelvertaling (uitgave 1648), de Delftse bijbel uit 1477, de Leuvense bijbel uit 1548 en selecties uit de Mortierbijbel uit 1700. Deze zijn inmiddels allemaal digitaal beschikbaar op www.bijbelsdigitaal.nl.

De Lutherse Bijbel uit 1648 (Luthers eerste vertaling was al voltooid in 1534, een Nederlandse vertaling verscheen in 1535) was een nieuwe uitgave, waarvan de opdracht al was gegeven vóór de opdracht van de Statenvertaling, maar waar pas in 1642 ernst mee werd gemaakt. In de tussentijd hadden andere uitgaven aangepast naar de smaak van de drukker het licht reeds gezien (Liesvelt, Biestkens). De vrije manier van vertalen van Luther t.o. de nauwe binding aan de grondtekst van de statenvertalers was voor hen aanleiding versneld de nieuwe Lutheruitgave het licht te laten zien. In deze uitgave treffen we tegelijk een grote concordantie aan evenals een register op onderwerp.

Marnix

Op de website is het mogelijk direct de gescande pagina te zien, maar ook de transcriptie ervan naar platte tekst. Met genoemde uitgaven is men er nog niet.

Er wordt nog gewerkt aan een digitale versie van de Liesveltbijbel (editie 1542), de bijbel van Deux-Aes (1562) en de tweede druk van de Statenvertaling uit 1657.

Kennelijk weet men van geen stoppen en zullen we binnenkort verrast worden met nog veel meer uitgaven. Op stapel staan nog:

- de psalmen van Datheen
- de Heidelbergse Catechismus (1566),

- de psalmen van Willem van Haecht (1583),
- de psalmen en lofzangen van Marnix van Sint Aldegonde (1591)
- de spreekwoordenverzameling Nieuwe Wyn in Oude Le'er-Zacken, van Johan de Brune de Oude (1636)
- en het boek der psalmen, nevens de gezangen bij de hervormde kerk van Nederland in gebruik (1773). Kennelijk zal dit ook de uitgave worden in het oud-Nederlands van toen, aangezien de digitale psalmen al langer beschikbaar zijn.

Gepland zijn voorts de digitalisering van Het Groot Woordenboek: gestelt in't Neder-duytsch, ende in't Engelsch van Hendrick Hexham (1648) en de Biestkens-bijbel (1560). En we laten ons nog meer verrassen!

Inmiddels is er ook een boek verschenen over de geschiedenis van Bijbelvertalingen (Vertaald verleden) van de hand van dr. Anne Jaap van den Berg. Uitgave NBG, Heerenveen, ISBN 90-6126-682-3 , prijs _ 12.95

